

הַקְרֵמָה

א. רַבִּי חֲזַקְיָה פְּתַח, פְּתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ב ב) 'בְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין חוּחִים', מֵאֵן שׁוֹשְׁנָה, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. (בְּגִין דְּאִית שׁוֹשְׁנָה וְאִית שׁוֹשְׁנָה),

הַפְּתֵר וְהַפְּבֹד

מֵאֵמֶר הַשׁוֹשְׁנָה

במאמר זה יבאר את הפסוק כשושנה בין חוחים כן רעיתי בין הבנות כי נמשלה המלכות לשושנה ויבאר שיש בה ב' בחינות חיצוניות ופנימיות ופנימיותה היא הנקרא כנסת ישראל עליה קרא המקרא כשושנה ויבאר שכמו ששושנה יש בה שלש עשרה עלים שמגינים עליה מהקוצים כמו כן יש את הי"ג מידות של רחמים המגינים על השכינה מהקליפות, וכמו שבשושנה יש אדום ולבן כמו כן בשושנה העליונה יש בהם גווני אדום ולבן המורים על דין ורחמים, ואלו הי"ג מידות רמוזים ב"ג תיבות שיש ממילת בראשית הראשונה הרומזת למלכות, עד האלהים השני שיש שם י"ג תיבות, ואחר חמש תיבות הזכיר שוב מילת אלהים והם כנגד החמש אצבעות האוחזים בכוס של ברכה שאף היא כנגד המלכות, ואחר זאת מאמר יהי אור הוא החסדים שנגנזו ביסוד של זעיר אנפין שמזדווג עם השושנה ונותן בה את הזרע קודש וזה מה שנאמר עץ פרי עושה פרי.

מי היא השושנה, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל - זוהי כנסת ישראל, שהיא פנימיות המלכות, ועל שם חיבורה עם ישראל בעלה שהוא זעיר אנפין נקראת כנסת ישראל, כיון שכונסת את האורות ממנו, ופנימיות המלכות נמשלה לשושנה, בְּגִין דְּאִית שׁוֹשְׁנָה וְאִית שׁוֹשְׁנָה - מפני שיש

ותחילה יבאר את הפסוק 'כשושנה בין החוחים כן רעיתי בין הבנות':

פנימיות המלכות כנסת ישראל נקראת שושנה (דף א ע"א) רַבִּי חֲזַקְיָה פְּתַח לדרוש בשבח המלכות שנמשלה לשושנה, פְּתִיב - כתוב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ב ב) 'בְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין חוּחִים כְּן רַעֲיִתִי בֵּין הַבָּנוֹת', ויש לבאר מֵאֵן שׁוֹשְׁנָה -

מְקוֹרוֹת וְצִיּוּנִים

סטרין והוא משה וישראל, והגוף החצון דנוקבא נקרא מלכות, והפנימי נקרא כנסת ישראל. ובהגהות אמרי בינה (אות א ב) כתב ששושנה היא רחל, וכנסת ישראל היא לאה, בסוד כלת משה מלגאו, וכמבואר בעץ הדעת טוב (פרשת נשא) וז"ל: ויהי ביום כלות משה וכו' בספר הזוהר דרשוהו מלשון כלה שנכנס לחופה, גם תביט כי ר"ת להקים את המשכן הוא לאה וסוד הענין כי שני בתי מקדשים בית ראשון ובית שני וכמ"ש לשני הם בתי ישראל, ונודע כי אין בית אלא אשה, הלא הם שתי ההי"ן שבשם, ה' ראשונה וה' שניה, וכנגדם לאה ורחל נשי יעקב הנקרא ישראל סבא בסוד 'ואלה שמות בני ישראל הבאים את יעקב', והמשכן ג"כ כנגד לאה הנרמז בראשי תיבות כנ"ל, והיא כלת משה. ג. זוהר הרקיע והגר"א. וכעין זה כתב בפרדס רמונים (שער כג פרק יא) וז"ל: כנסת ישראל שכינה מלכות נקראת כנסת ישראל. והטעם פי' בזהר (בלק קצו.) ב' פירושים, הפירוש הא' הוא לשון קבוץ, שהכונה אסיפת עם, ונקרא כן מפני שהיא מאספת כל המחנות העליונות בתוכה, הפירוש הב' כנסת לפי שהשפע כנוס לתוכה, ואינה נותנת אלא מעט מעט, והטעם לפי שמרום יופיה כלם אדוקים אליה ולמיעוט הזכות אשר למטה אינה משפעת אלא מעט מעט וכלו כנוס בתוכה.

א. בוינא מוסגר בְּגִין דְּאִית שׁוֹשְׁנָה וְאִית שׁוֹשְׁנָה, ובדרך אמת מחק לזה. ב. וכמבואר בשער מאמרי רשב"י (בראשית דף ג ע"ב) בביאור מאמר דין וז"ל: הנה כנסת ישראל ירמוז לצלע שהיא נקודת י' והיא כלת משה, כי כמו שיש דעת מלגאו בסוד משה וישראל, ות"ת מלבר בסוד יעקב, כן יש כלת משה מלגאו והיא כנסת ישראל, ומלכות מלבר בסוד שכינה והיא רחל אשת יעקב. ולפיכך אמר דשושנה היא כנסת ישראל נקודה פנימית, ויש עוד שושנה חיצונה מלבר והיא בין החוחים, כי הקליפות סמוכים לה כנודע, וזמ"ש 'בגין דאית שושנה ואית שושנה'. ויהיה ביאור הכתוב 'כשושנה בין החוחים' שהיא השושנה התחתונה, כן רעיתי שהיא השושנה העליונה בין הבנות. וקראה 'רעיתי' דוגמת אימא עלאה שהיא בינה, כי כאמה כן בתה, בסוד נקודה זו הפנימית. ובבחינה זו יאמר שמשנה זכה לבינה כי זכה להזדווג בבחינה זו הפנימית הנקראת כלת משה. וכמו שכתב בנהר שלום (מד): וז"ל: י"ס דב"ן כלים ואורות הם נפש שבו ובתוך גוף זה מתלבשים י"ס דמ"ה דז"א כלים ואורות והם רוח דז"א, ועד"ז בנוקבא, והגוף החצון דז"א נקרא תפארת כליל שית סטרין ויעקב, והגוף הפנימי נקרא תפארת מלגאו דאתי בשית

מה שושנה דאיהי בין החוחים אית בה סומק וְחֹר, אֹפְךָ בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֵית בְּה דִּין וְרַחְמִי.

הפְתָר וְהַפְּכוּד

שושנה פנימית ויש שושנה חיצונית, **מה שושנה דאיהי בין החוחים** - וכמו השושנה החיצונית שהיא חיצונית המלכות, העומדת בין החוחים והקוצים שהם הקליפות¹, **אית בה סומק וְחֹר** - יש בה גוון לבן ואדום המורים על דין ורחמים, **אֹפְךָ בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֵית בְּה דִּין**

מקורות וציונים

ת. ע"פ שער מאמ"ר (שם), ובמקדש מלך הוסיף וציין לדברי האריז"ל וז"ל: מה שושנה וכו', כתב האריז"ל שושנה גימטריא אסת"ר, וסוד אסתר היא נקודת המלכות דאצילות בסוד לכו ומעטי את עצמך, והיא מסתרת בראש הבראה, ולכן נקראת אסתר, וזה שעאמר הרעיא מהימנא בפרשת כי תצא דסתרי לה קב"ה מאחשוּרוש, ועלה איתמר וכבודי לאחר לא אתן עכ"ל, לפירוש הפסוק כך הוא, כשושנה הגשמית בין החוחים, שאינם שוים כנגדה כלום, כן רעייתו שהיא מלכות דאצילות בין הבנות שהם ז' נערותיה, שהם ז' היכלות דבריא.

והטעם שפנימיות המלכות נקראת גם כן **רעייתו**, חיצוניותה אינה נקראת אלא **שושנה**, כתב בוהר הרקיע (להלן בסמוך) אחר שביאר על פי הנזכר כתב וז"ל: ודע כי נקודה זו שוה כתפארת ממש, לא הוא גדול ממנה ולא היא גדולה ממנו, ולכן נקראת (שיר השירים ה ב) 'אחותי רעייתו תמתי תאומתי'.

והטעם אחר כתב בשער מאמ"ר בסמוך שרעייתו הוא מלשון רצון, כי תמיד רצון בעלה להתחבר עמה כמו הבינה, שלעולם אינה מתפרשת מאבא, ורצון שניהם תמיד זה בזה, וז"ל: ולבחינה זו זכה משה וזו תקרא אימא עלאה לפעמים בתקונין ובבחינה זו יאמר שמושה זכה לבינה שהיא בחינה העליונה שבה וזו תקרא ב"ת י"ה בת פרעה, שהיא בינה, דמתמן אתפרעו ואתגליין נהורין כנז' בוהר, וכמו שמושה בן י"ה, כן היא בת י"ה, וזו תקרא 'רעיה', כי תמיד היא באחדותא וחדוותא כמו בינה אימא עלאה.

והטעם שנקראת 'שושנה', על שם שמשנתית מדין לרחמים כפי השפע המושפע אליה, וכמבואר בוהר (ח"א וחי רכא). וז"ל: תא הַוּוּ, בְּקִדְמִיתָא יְרֻקָא פְּחִבְצָלָת, דְּטַרְפִּין דִּילָהּ יְרֻקִין. לְבָתַר שׁוֹשְׁנָת, סוּקָא בְּגוּוֹנִין חֲוָרִין. שׁוֹשְׁנָה בְּשִׁית טַרְפִּין, שׁוֹשְׁנָת, דְּאִשְׁתְּנִיאתָ מְוֹנָא לְגוּוֹנָא, וְשִׁנִּיאתָ גְוֹנָא - בא ראה, בתחלה ירקה כחבצלת, שהעלים שלה ירקים, אחר כך שושנה אדמה בגונים לבנים. שושנה בששה עלים, 'שושנת' שמשנתית מוגן לגון ומשנה את גוניה], שׁוֹשְׁנָת, בְּקִדְמִיתָא חֲבִצְלָת, בְּעִדְנָא דְּבִיעָא לְאִזְדוּנָא בִּיהַּ בְּמִלְכָא, אֲקָרִי חֲבִצְלָת. בְּתַר דְּאִתְדַבְּרַת בִּיהַּ בְּמִלְכָא בְּאִינוּ נְשִׁיקִין אֲקָרִי שׁוֹשְׁנָת, בְּגִין דְּכִתְיִב, (שיר השירים ה) 'שִׁפְתוֹתַי שׁוֹשְׁנִים', 'שׁוֹשְׁנָת הַעֲמֻקִּים' דְּהִיא מְשִׁנִּיא גְוֹנָהּ, זְמִין לְטַב וְזְמִין לְבִישׁ, זְמִין לְרַחְמִי וְזְמִין לְדִינָא - 'שושנת' בתחלה נקראת 'חבצלת', והוא בזמן שרוצה להודוּג במלך, ואחר שנדבקה עם המלך באותן נשיקות, היא

ד. שהיא רחל. אמרי בינה (אות ג).
ה. שהיא לאה. אמרי בינה (אות ד).

ו. ראה בתקוני זוהר (תקון כו עא): כי השושנה החיצונה היא בחינת הדין, ואילו הפנימית היא בחינת רחמים וז"ל: שושנה תתאָה בַּה דְּחִילוּ וְאִיהוּ יְרָאָה, שׁוֹשְׁנָה עֲלָאָה רְחִימוּ דְּאִתְבְּהּ, וְכַה אֲתָמַר (שיר השירים ג ה) אִם תְּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ אֶת הָאִתְבְּהָ עַד שֶׁתְּחַפֵּץ -] השושנה התחתונה, בה פחד והוא יראה, השושנה העליונה אהבת האהבה, ובה נאמר 'אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ'.

ז. שער מאמ"ר (שם), וז"ל: מה שושנה דאיהי בין חוחים אית בה סומק וחור, כי השושנה החיצונה נראים בה הגוונים ויצדק בה לומר סומק וחור, ואמנם הפנימית לא ימצאו בה גוונים כי נעלמה מעיני כל חי אמנם יצדק בה דין ורחמים, וזה מה שאמר מה שושנה דאיהי בין החוחים שהיא החיצונה, אית בה סומק וחור אף כנסת ישראל שהיא הנקודה הפנימית אית בה דין ורחמים.

וביאר מקדש מלך שדין ורחמים אלו המתגלים בפנימיות המלכות הם החסדים והגבורות שהמלכות נבנית מהם, וז"ל: אֹפְךָ כנסת ישראל אית בה דין ורחמי, יובן במ"ש האריז"ל ז"ל שעם היות שעיקר בנין הנוקבא הוא מהגבורות, עכ"ז גם כן נבנית מהחסדים, כי ב' הקוים שלה נבנים מהחסדים המגולים דנצח והוד דז"א, חסד דנצח חציו לעצמו, וחציו לקו ימין דנוקבא, וכן חסד דהוד חציו לעצמו וחציו לקו שמאל דנוקבא, ומן שני שלישים דחסד המגולה שבשני שלישי התפארת, לוקחת הנוקבא לכתר שלה חצי שלישי, והיינו דקאמר אית בה דין ורחמי אית בה י"ג מכלין דרחמי.

והוסיף בזה בשעת רצון, שכיון שבניית המלכות תחילה הוא על ידי העלאת מ"ן שהיא מעלה אל זעיר אנפין, וכל מ"ן הוא סוד הגבורה, על כן נקט בלשון המאמר שבו השושנה יש בה סומק וחור, כלומר דין ורחמים, כי תחילה המלכות מעלה מ"ן שהוא הגבורות, ואחר זאת הזכר ממשיך בה את החסדים והרחמים.

ובעיקר הענין שגווי השושנה מורים על דין ורחמים מבואר במאמר זוהר (ח"ג פנחס רסו): וז"ל: וְיָן אֵית לִיהַּ תְּרִי גְוִוִּין, חִיָּר וְסוּמָקָא, דִּינָא וְרַחְמִי, וְהִינֵן ב' תּוֹסַפְתּוּ בִּין. בְּגוּוֹנָא דְּשׁוֹשְׁנָה חֲנִירָא וְסוּמָקָא. חֲוָר מְסַטְרָא דִּימִינָא, סוּמָק מְסַטְרָא דְּשְׁמָאלָא. -] וליין יש שני גונים לבן ואדום, דין ורחמים, והיינו ב' תוספת ביין, כמו שושנה לבנה ואדומה, לבן מצד ימין, אדום מצד שמאל].

מה שושנה אית בה תליסר עלין, אוף פנסת ישראל אית בה תליסר מכילין דרחמי דסחרין לה מפל סטרעהא,

הפתר והפבור

אחר שביאר שיש שושנה ויש כנסת ישראל והם חיצוניות ופנימיות המלכות, מבאר עוד שיש בב' בחינות אלו י"ג הארות בחיצוניות הם י"ג עלין וכנגדם בפנימיות הם י"ג מידות רחמים:

וכמו כן מה שושנה אית בה תליסר עלין - מה שושנה שהיא חיצוניות המלכות, יש בה שלשה עשר עלים שהם הי"ב בקר שבעולם

י"ג עלין
שבשושנה
כנגד י"ג
מידות של
רחמים

הבריאה שהמלכות דאצילות עומדת עליהם מלמעלה, ועמה הם י"ג, אוף פנסת ישראל אית בה תליסר מכילין דרחמי - כמו כן כנסת ישראל שהיא פנימיותה, יש בה שלש עשרה מידות של רחמים, דסחרין לה מפל סטרעהא - שמקיפים אותה מכל צד, והם ו'

מקורות וציונים

מהאצילות. אף 'כנסת ישראל' שהיא השושנה הפנימית, אית לה י"ג מכילין דרחמי והם ו"ק דידיה וו"ק דידיה, וכללותם הרי י"ג מכילין דרחמי, והיא נשמה להם מלגאו והם סובבים אותה, והם סוד י"ג מדות שהזכיר משה למטה למקום כלתו מעתיקא קדישא והורידם עד מקום כלתו והיא הנקודה הפנימית.

ובהגהת אמרי בינה (אות ו) כתב שהם י"ב דידיה וי"ב דידיה והכוללים. וכאמור שהם כנגד הי"ב בקר שבבריאה, שהמלכות דאצילות עומדת עליהם מלמעלה, וכמבואר בזהר הרקיע (פקודי) וז"ל: פירוש כי למעלה אמר שיש מלאכים נוקבות מצד המלכות, ונקראים 'עלמות שיר' (תהלים מו א), שהן המשוורות תמיד, והן המעוררות תמיד אהבה בין תפארת ומלכות בהתעוררות התחתונים, והם הם 'בנות ירושלים' (שיר השירים ב ז), והם י"ב שבטים וי"ב בקר שהם עומד עליהם מלמעלה שהיא המלכות, כי היא מעולם האצילות והם מעולם הבריאה, ולפיכך אמר מלמעלה והם הם [אסתר ב-ט] ז' נערות הראויות לתת לה מבית המלך.

ונמצא ש"ג עלין הם כדמיון גבורות וקליפות המקיפות את חיצוניות המלכות והם הי"ב בקר, וי"ג מכילין דרחמי מצד פנימיות המלכות שהם רחמים, ואמנם בביאור הגר"א כתב ש"ב בקר אלו הם הי"ג מכילין דרחמי שהם הי"ג עלין וכולם רחמים, שלכן נרמזו במנין י"ג העולה כמנין אהב"ה, והם החסדים שמוסבבים את המלכות, וסביב להם יש חמשה גבורות המקיפים על החסדים בסוד נקבה תסובב גבר.

י. וכמו שביאר בשער מאמ"ר, זוהר הרקיע והמקדש מלך. וז"ל מאמ"ר: ואמר עוד מה שושנה אית לה י"ג עלין כו' הכונה היא כי הבחינה התחתונה עומדת על י"ב בקר, והים עליהם מלמעלה הרי י"ג, והם כדמות עלין שומרים לפרי, הפרי מבפנים והעלין מבחוץ, כי הם בעולם הבריאה, והיא בעולם האצילות, וזה מה שאמר 'והים עליהם מלמעלה', מלמעלה דייקא, אף כנסת ישראל אית לה י"ג מכילין דרחמי בסוד הפה העליון, הנתקן בי"ג תיקוני דיקנא סביבות הפה העליון הנוכר, בסוד פסוק 'מי אל כמוך נושא עון', ויורדים למטה בכנסת ישראל הנקראת פה, בסוד 'אל רחום ותנון', וסובבים אותם בכל שש קצוותיה מכאן ומכאן, והבחינה הכוללת הרי י"ג, וזהו דסחרין לה מכל סטרעהא, ומי"ג מכילין אלו מתבסמת הכלה בסוד י"ג בוסמין עלאין הנוכרים בישבתה כו', מן שיר ושבתה עד ומלכות, כנז' בספר הזוהר, ואעפ"י ש"ג תקונן אלו הם בדיקנא

נקראת 'שושנת', משום שכתוב (שיר ה) 'שפתותיו שושנים', ועל כן נקראת 'שושנת העמקים' משום שהיא משנה את גוניה לפעמים לטוב ולפעמים לרע, לפעמים לרחמים ולפעמים לדין].

ובהדרת מלך ציין למאמר הזוהר הנוכר, והוסיף לבאר על פיו, שאין המלכות נקראת שושנה אלא בזמן שמתדבקת בזעיר אנפין ביחוד נשיקין, שהוא הזווג הפנימי הקודם לכל הזווגים החיצונים הגופנים והוא זווג המוחין, ונרמזו בכתוב 'שפתותיו שושנים', כי אחר שנדבקת בשפתי המלך אזי נקראת 'שושנה', וכן כתב בזהר הרקיע (בביאור הקדמת זוהר) וז"ל: כשושנה, פי' שבפ' אמור דף ק"ז ע"א אר"ש דבתר דאתדבקת ב' במלכא באינון נשיקין אתקריא שושנה דכתיב [ש"ש ה-ג] 'שפתותיו שושנים' כו', אלמא ההוא שמה מכד דאתדבקת בבעלה רווחת לה מיני' ולהכי קרי לה כנסת ישראל דהא ממלכא קדישא דאיהו ישראל בעלה נקטה שמה דשושנה, וטעמא דמילתא דאיהו דינא ואיהו רחמי וכד אתדבקין באינון נשיקין רוחא ברוחא נקטא מיניה רחמי, ואהדר למהוי סומק וחור כשושנה והיינו טעמא 'שפתותיו שושנים', ב' שפתותיו והיינו נצח והוד איהו אתקשרא בהוד ואיהו בנצח והשתא קאמר כשושנה סתם דא כנסת ישראל, שהוא מלכות בהיותה למעלה בחיק דודה ישראל, אז נקראת היא פה, וסוד פ"ה הוא שם ס"ג וכ"ב אותיות.

ודבריהם על דרך ביאור השעת רצון, שכאשר חוזרת המלכות לעמוד עם זעיר אנפין פנים בפנים, אזי נקראת שושנה.

ובביאור הגר"א ציין אף הוא למאמר הזוהר שם, וביאר שתחילה כשהיא סתומה ועדיין לא נזדווגה בבעלה נקראת 'חבצלת' סתומה אדומה, ואחר שנעשית כלי נקראת 'שושנה', שאז יש בה גווי לבן ואדום כי אז מקבלת את החסדים מבעלה, וכן הוא בזווג נשיקין שנוכרו במאמר הזוהר שם, שעל ידי זווג זה נקראת שושנה, כי השפתיים כנגד אורות מאבא ואימא המאירים בה, ועל כן נקראת שושנה, כמו שאמר הכתוב 'שפתותיו שושנים'.

ב. הגהות הר"ח"ו כתי"י, והוסיף שהם כנגד י"ב שבטים והוא הכוללן, וז' עלין עילאין וששה תתאין והיא עצמה עמהם הרי י"ג כמנין אחד.

וכמו שביאר בשער מאמ"ר וז"ל: 'מה שושנה אית בה תליסר עלין אוף כנסת ישראל אית בה תליסר מכילין דרחמי דסחרין לה מכל סטרעהא', הנה השושנה התחתונה היא עומדת על שנים עשר בקר והים עליהם מלמעלה הרי י"ג והם י"ג עלין דידיה, ונקראים עלין כי הם בדמות הקליפות לה, כי אינם מאצילותה אלא למטה

אוף אלהים דהבא משעתא דאדבר אפיק תליסר תיבין לסחרא לכנסת ישראל ולנטרא לה.

הפתר והפבור

למלכות, אוף אלהים דהבא - כמו כן 'אלהים' שנזכר כאן במעשה בראשית שהיא הבינה², משעתא דאדבר - מזמן שנזכר אפיק תליסר תיבין - הוציאה שלש עשרה תיבות שהם כנגד ה"ג מידות, כי מההזכרה הראשונה של 'אלהים' עד ההזכרה השניה יש בהם י"ג תיבות³, וזאת כדי לסחרא לכנסת ישראל ולנטרא לה - לסבב את כנסת ישראל היא פנימיות המלכות⁴, בהארת ה"ג

קצוות של זעיר אנפין ו' קצוות של המלכות וכללותם הרי י"ג, והוא שפע הבא מעתיקא קדישא שהוא הכתר דאצילות ומאיר בה⁵.

אחר שביאר שהארת ה"ג מידות הנמשכים מעתיקא קדישא מאירים בועיר אנפין ובפנימיות המלכות הנקראת כנסת ישראל, מבאר שאלו הארות נמשכים בהם מהבינה:

הארת ה"ג
מידות
מאבא
ואימא

וכמו שהארת ה"ג מידות של רחמים מאירים בזעיר אנפין על ידי החכמה והוא מאירם

מקורות וציונים

יע"ש. הרי שהמלכות מקבלת הארה מהם והיינו דסחרין לה מכל סטראה.

עוד הסמיך המקדש מלך מה שכתב בפרי עץ חיים בשם החברים (שער חנוכה פ"ד) ובמשנת חסידים (מסכת חשון וכסליו פ"ב ה"א), שהארות אלו יורדות מעתיקא קדישא אל אימא העליונה והיא מאירה אותם למלכות, וכמו שביאר להלן בסמוך המאמר, וז"ל: ז"ל האר"י ז"ל בכוננת חנוכה, הנה יש בברכה זו י"ג תיבות נגד י"ג מכילין דרחמי דאימא מקשטא לברתא בסוד חנ"ה כ"ו כי חנה היא אימא ג' ס"ג, וכ"ו היא השכינה, וע"י כן נתקן הוד דז"א בשמונה מכילין קדמאין מאל עד נוצר חסד בח' ימים והשמיני מעורר כל המדות ע"י זווג נוצר ונקא, ולכן כל יום מימי חנוכה יכין יום א' אל יום ב' רחום וכו' ובוים ח' יכין נוצר חסד עד ונקא עכ"ל, הרי כי יש שייכות ל"ג מכילין דרחמי עם בריתא שהיא המלכות.

יב. שכן נזכרו בו ל"ב פעמים אלהים, ורומזים כולם אל הבינה, זהרי חמה.

יג. זהרי חמה. והוא לשון הכתוב: בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ. והארץ הייתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח אלהים וגו'. הרי מ'אלהים' הראשון עד השני יש בו י"ג תיבות [מלבד תיבות אלהים עצמם].

וכן מבואר בתיקוני זוהר (תיקון כו עא) וז"ל: בראשית ב' שושנה, קמש עלין דילה ראשית, בראשית לקשון זעיר דתנוף תלת עשר, חוהים דילה תלת עשר תיבין מן אלהים ועד אלהים, ואלין אינון. את השמים ואת הארץ והארץ תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח אלהים (בראשית א א), קמש חוהים אחרת, קנחפת על פני הקים ואמר. [- בראשית ב' שושנה, חמשת העלים שלה ראשית, בראשית לחשבון קטן של תנוף שלשה עשר, החוהים שלה שלש עשרה תבות מן אלהים ועד אלהים, ואלה הם, 'את השמים ואת הארץ והארץ תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח אלהים', חמשה חוהים אחרים, 'מרחפת על פני המים ויאמר'.]

יד. ע"פ אמרי בינה (אות ח), וכמו שצינו לעיל מדברי מאמר ושאר מפרשים.

עלמה, הא אחתינהו משה לתתא לכלתו, ולכן נקראת כנסת ישראל, לפי שמנסת ומאספת מן ישראל בעלה העליון, וכל אשר לו נתן בידה.

וכתב שם עוד בשער מאמר, שהארת ה"ג מידות של רחמים שווה בזעיר אנפין ובפנימיות המלכות הנקראת כנסת ישראל, כיון שנקודת פנימיותה שווה אל התפארת, ועל כן כמו שיש בו הארה מ"ג מידות של רחמים, כמו כן יש בה את אותה ההארה וכמו שכתב וז"ל: ודע כי נקודה זו שוה כתפארת ממש לא הוא גדול ממנה ולא היא גדולה ממנו, ולכן נקרא (שיר השירים ה ב) 'אחותי רעיתי תמותי תאומתי', ואמנם שניהם יצאו מאחוריו מבין ב' דרועין, ולכן זו הפנימית נכללת ממנה, באופן שיש לה י"ג מכילין דרחמי ב"ק, וז"ש 'דסחרין לה מכל סטראה בכל קצוותיה', ולכן נקראת כנסת ישראל, להיותם מכנסת וכוללת כל מה שיש בישראל בעלה, ואף על פי ששוה לתפארת, אינה שווה לדעת, (ישעיה נט ה) 'כי גבהו שמים מעל הארץ', שהיא השושנה התחתונה, אמנם התפארת שהוא מלבר, עם שושנה זו הפנימית שווים הם, ועליהם אמר הירח אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד, עד שנאמר לה לכי ומעטי את עצמך להתלבש בגופא דאיהו מלכות החיצונה שיצאה מאחוריו מבין ב' דרועין.

יא. שער מאמר הנזכר והובא לעיל בסמוך, וביארו השעת רצון והמקדש מלך שהארה זו נמשכת למלכות בזמן ברכת כהנים, שאז נמשך שפע י"ג מידות של רחמים אל המלכות ואזי נקראת 'כה', והוא מאמר הכתוב 'כה תברכו', וצינו לדברי שער הכוונות דרושי חזרת העמידה (דרוש ה' דף מא ע"ב). וז"ל השעת רצון: והוא מ"ש רבינו ז"ל בדרוש ה' דברכת כהנים ז"ל, גם תכין כי עתה המלכות נקראת כ"ה בסוד כה תברכו כו' ולכן באמרו מילת שלום תכין להוריד כל השפע הנ"ל בכח ב' שמות שהם הו"ה במלוי אלפין ושם אדני במלואו שיש בהם כ"ב אותיות ובאלו הכ"ב אותיות נכללן י"ג ת"ד דעתיקא וט' ת"ד דז"א ואלו נכנסין בתוך המלכות ונעשין כ"ה